

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Peroutkou ve věci

žalobce: **R. A.**, narozený X
státní příslušnost Republika Uzbekistán
bytem X

zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1

proti

žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 8. 2023, č. j. CPR-19520-3/ČJ-2023-930310-V235,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 4. 8. 2023, č. j. CPR-19520-3/ČJ-2023-930310-V235, se ruší a věc se žalované vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku 8 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Matěje Šedivého, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 9. 5. 2023, č. j. KRPS-120051-21/ČJ-2023-010022-SV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), uložila žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců za území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění. Doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 6 měsíců od okamžiku vycestování, a doba k vycestování byla stanovena do 15 dnů od nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí.
2. Žalovaná žalobcovo odvolání podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítla a prvoinstanční rozhodnutí potvrdila.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalované

3. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 9. 8. 2023, domáhá zrušení napadeného rozhodnutí. Uvedl, že ačkoli byl správně zjištěn skutkový stav, byl nesprávně interpretován, protože žalovaná nezohlednila všechny polehčující okolnosti. Žalobce poukázal na svoji dosavadní trestní záchovalost a na to, že v minulosti nikdy neporušil pobytové povinnosti. Z toho má být zřejmé, že se jednalo o ojedinělý exces. Podle žalobce napadené rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců nijak nereflektuje závažnost protiprávního jednání, dobu jeho trvání, žalobcův věk a předpoklad k dosažení nápravy. Na žalobce má tak napadené rozhodnutí nepřiměřeně tvrdý efekt. Žalobce též namítá, že jediným důkazním prostředkem, z něhož správní orgány vycházely, je jeho vlastní doznání. Význam jeho výpovědi je tak zcela zásadní, protože v ní podrobně popsal nelegální práci. Dále poukázal na to, že k nelegální práci jej dohnala tíživá finanční situace, protože živí 5 dětí. Tyto skutečnosti podle žalobce výrazně snižují závažnost jeho jednání. Jelikož je uložení správního vyhoštění podle žalobce nepřiměřeně tvrdé, postačuje postup podle § 50a zákona o pobytu cizinců.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasí a navrhuje, aby ji soud zamítl. Napadené rozhodnutí podle ní bylo vydáno v souladu s právními předpisy i se spisovým materiálem a bylo řádně odůvodněno. Odkázala na napadené rozhodnutí, v němž se s žalobcovou argumentací již vypořádala.

III. Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

5. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje i všechny ostatní formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
6. Soud o žalobě rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žalovaná s tímto procesním postupem výslovně souhlasila. Žalobce se k výzvě soudu podle druhé věty citovaného ustanovení nevyjádřil, a proto měl soud za to, že i jeho souhlas s rozhodnutím bez jednání byl dán.

IV. Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

7. Ze správního spisu plyne, že policejní hlídka dne 8. 5. 2023 provedla kontrolu na staveništi v obci Dolní Břežany, kde se mj. nacházel žalobce, který před domem pokládal zámkovou dlažbu. Měl na sobě znečištěné oblečení. Předložil cestovní doklad a kartu přechodného pobytu Polské republiky vydanou dne 11. 7. 2022 s platností do 14. 5. 2025. Ve svém cestovním dokladu neměl vylepena žádná platná víza, která by jej opravňovala k práci na území České republiky a nepředložil rozhodnutí úřadu práce o povolení k zaměstnání nebo živnostenský list.
8. Dne 8. 5. 2023 bylo s žalobcem zahájeno řízení o správním vyhoštění. Téhož dne žalobce v rámci výsledku uvedl, že je státním občanem Uzbekistánu, jeho zdravotní stav je dobrý, netrpí žádnou nemocí, nebere léky a nepožívá návykové látky. V Uzbekistánu jeho matka vlastní rodinný dům, je ženatý a má 5 dětí. Místo žalobcova pobytu v Uzbekistánu je bezpečné, neprobíhá tam válka a žalobci tam nic nehrozí. Do Schengenského prostoru přicestoval v březnu letošního roku. Přiletěl do Prahy a následně se přesunul do Polska. Z Polska přijel opět do České republiky před 3 dny, jelikož se mu nabídla možnost si přivydělat. V Polsku sice pracoval, ale do České republiky žádným zaměstnavatelem vyslán nebyl. Pracovní nabídku si sám vyhledal na internetu a za 1 hodinu měl jako odměnu obdržet 130 Kč. V Dolních Břežanech pracoval druhý den. Měl pracovat 3 dny a poté se měl vrátit do Polska. Rozhodnutím úřadu práce ani živnostenským listem podle svých slov nedisponoval. Peníze měl dostat po provedení práce v hotovosti, pracovní oděv i nářadí byly jeho. Svého protiprávního jednání spojeného s výkonem pracovní činnosti bez povolení k výkonu zaměstnání si nebyl vědom. Žalobce dále uvedl, že není rodinným příslušníkem občana Evropské unie ani s občanem Evropské unie nesdílí domácnost, na území České republiky ani v okolních státech není žádná osoba, která by na žalobci byla existenčně závislá a žalobce v České republice ani nemá žádné závazky, pohledávky, dluhy či společenské, kulturní nebo jiné obdobné vazby. Ve vycestování do Uzbekistánu mu aktuálně nebrání žádné objektivní důvody ani mu tam nehrozí trest smrti, nelidské nebo ponižující zacházení či hrozba vážné újmy. V případě vyhoštění by žalobci podle jeho názoru nehrozil ani zásah do soukromého nebo rodinného života.
9. Součástí správního spisu je dále závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 9. 5. 2023, podle něhož je žalobcovo vycestování do Uzbekistánu možné, jelikož nebyly shledány žádné překážky ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, které by vycestování znemožňovaly. Podle vlastní rešerše Ministerstva vnitra k Uzbekistánu s názvem Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv z března 2023 je země žalobcova původu členem Organizace spojených národů a přistoupila k základním úmluvám v oblasti lidských práv a základních svobod, udělení trestu smrti není možné za žádný trestný čin, svoboda pohybu včetně zahraničního cestování je umožněna a v zemi aktuálně neprobíhá žádný ozbrojený konflikt.
10. Podle záznamu v cizineckém informačním systému a vízového štítku, který byl nalepen do jeho cestovního pasu, měl žalobce povolen pobyt na území České republiky za účelem sezónního zaměstnání v období od 10. 10. 2021 do 7. 4. 2022. Dne 8. 4. 2022 byl jeho pobyt na území České republiky ukončen.
11. Podle kopie karty povolení k přechodnému pobytu je zřejmé, že žalobce disponuje povolením k pobytu na území Polské republiky do 14. 5. 2025. Účelem jeho pobytu je přístup na pracovní trh.

12. Správní orgán prvního stupně vydal dne 9. 5. 2023 prvostupňové rozhodnutí. Žalobce byl zjevně přistižen při pracovní činnosti, protože osobně vykonával činnost na určeném místě podle předem daných pokynů, byl kontrolován, byla mu stanovena pracovní doba a měla mu být vyplacena odměna. Skutečnost, že žalobce neměl uzavřenou písemnou smlouvu, nebrání tomu, aby vykonával závislou činnost, avšak k výkonu závislé činnosti neměl žalobce povolení (živnostenské oprávnění či povolení úřadu práce) podle § 89 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Správní orgán prvního stupně rovněž neshledal, že by rozhodnutím o vyhoštění bylo nepřipustně zasaženo do žalobcova soukromého a rodinného života. Tež lhůta 6 měsíců, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území České republiky a členských států Evropské unie, je s přihlédnutím k závažnosti a druhu protiprávního jednání adekvátní. Na území České republiky sice nelegálně pracoval krátkou dobu, ale to je dáno tím, že byl kontrolní hlídkou odhalen. Doba vyhoštění byla stanovena na spodní hranici tak, že odpovídá správní praxi a okolnostem případu.
13. Žalobce následně podal odvolání, v němž uplatnil totožné námitky jako v žalobě.
14. Žalovaná neshledala odvolací námitky důvodnými. Správní orgán prvního stupně nevycházel pouze z žalobcovy výpovědi, ale i z úředního záznamu o provedené kontrole. Z něho plyne, že žalobce byl policejní hlídkou přistižen při výkonu pracovní činnosti, k níž neměl oprávnění. Při posuzování přiměřenosti napadeného rozhodnutí je třeba přihlédnout k tomu, že ačkoli žalobce nelegální práci vykonával pouze krátce, byla ukončena až provedenou kontrolou. Správní orgán prvního stupně přihlédl i k tomu, že se jednalo o první porušení žalobcových povinností, a proto dobu, po kterou žalobci nelze umožnit vstup do členských států Evropské unie, stanovil při samé spodní hranici. Žalobce podle žalované disponoval polským pracovním povolením, z čehož plyne, že na živobytí své rodiny mohl vydělávat a nemusel porušovat pravidla tím, že pracoval v České republice. Žalobce nemá na území České republiky žádné vazby, jeho rodina žije v Uzbekistánu a do České republiky přicestoval jen za účelem finančního zisku, napadené rozhodnutí není nepřiměřené, z čehož je zřejmé, že není dán důvod podle § 50a zákona o pobytu cizinců. Skutečnost, že žalobce měl povolení k pobytu na území Polské republiky, nebrání vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť bez dalšího nemusí vést k tomu, že žalobci bude znemožněn vstup na území všech členských států Evropské unie. Podle Úmluvy k provedení Schengenské dohody by totiž o takovém důsledku musela rozhodnout Polská republika.

V. Posouzení věci soudem

15. Žalobce v žalobě nezpochybňoval správnost zjištěného skutkového stavu a závěr správních orgánů, že činnost, kterou na území České republiky vykonával, svým charakterem naplňuje znaky závislé práce. I soud má za to, že žalobce vykonával závislou činnost ve vztahu podřízenosti, na základě pokynů, pod kontrolou a za odměnu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, nebo rozsudek ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Ads 272/2016-53). Výkon závislé práce cizincem, který není občanem členského státu Evropské unie, je pak na území České republiky možný výlučně na základě platné zaměstnanecké karty, modré karty nebo povolení k zaměstnání (§ 89 odst. 1 a 2 zákona o zaměstnanosti), přičemž žalobce dokladem, který by jej opravňoval k výkonu zaměstnání na území České republiky, nedisponoval.
16. Stejně tak však není pochyb o tom, že žalobce měl povolení k přechodnému pobytu na území Polské republiky za účelem přístupu na pracovní trh (viz kopie karty k povolení

k pobytu na č. l. 29 či úřední záznam ze dne 8. 5. 2023, č. j. KRPS-120051-1/ČJ-2023-010022-SV). Toto pobytové oprávnění přitom jeho držitele opravňuje k pobytu nejenom na území Polské republiky, ale v souladu s čl. 21 odst. 1 a 2a ve spojení s čl. 18 Úmluvy k provedení Schengenské dohody, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 265/2010, též k pobytu na území jiných členských států Evropské unie po dobu nejdéle 90 dnů v rámci období 180 dnů. Vedle práva na pobyt toto oprávnění zahrnuje i povolení k zaměstnání, které je ovšem omezeno na území Polské republiky. Povolení k pobytu a k zaměstnání vydané Polskou republikou tak neopravňuje jeho držitele k výkonu zaměstnání na území České republiky.

17. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce z důvodu nelegální práce podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců, přičemž žalobce v žalobních bodech namítal, že napadené rozhodnutí je nepřiměřené a domáhal se aplikace § 50a zákona o pobytu cizinců.
18. Podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, je-li cizinec na území zaměstnán bez platného oprávnění k pobytu nebo povolení k zaměstnání, ačkoli je toto povolení podmínkou výkonu zaměstnání, na území provozuje dani podléhající výdělečnou činnost bez oprávnění podle zvláštního právního předpisu nebo bez povolení k zaměstnání cizince zaměstnal nebo takové zaměstnání cizinci zprostředkoval.
19. Podle § 50a odst. 1 zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o povinnosti opustit území policie vydá cizinci, který a) neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území a má být předán podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009; totéž platí i pro cizince, který má být předán podle přímo použitelného předpisu Evropské unie a kterému je umožněno dobrovolné vycestování, b) je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně; to neplatí, pokud by cizinec mohl při pobytu na území ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, nebo c) je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.
20. Výkladem a aplikací citovaných ustanovení zákona o pobytu cizinců, která mají svůj původ ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návrátová směrnice“), se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 12. 2020, č. j. 5 Azs 432/2019-29, č. 4132/2021 Sb. NSS. (aplikovaný též např. v rozsudcích Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 13. 7. 2023, č. j. 73 A 4/2023-18, a ze dne 2. 5. 2023, č. j. 60 A 3/2023-21). Nejvyšší správní soud v něm uvedl, že rozhodnutí podle § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců představuje rozhodnutí o navrácení, s nímž je spojen též zákaz vstupu a pobytu na území členských států Evropské unie [srov. § 119 odst. 1 ve spojení s § 9 odst. 1 písm. g) zákona o pobytu cizinců].
21. Návrátová směrnice ovšem akcentuje nutnost zohlednit mj. pobytové oprávnění na území jiného členského státu Evropské unie (čl. 6), pročez pojem „neoprávněně pobývají“ v čl. 6

odst. 2 návratové směrnice je nutno chápat ve smyslu definice dané čl. 3 odst. 2 této směrnice tak, že jde o přítomnost každého státního příslušníka třetí země, který nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky vstupu uvedené v čl. 5, nyní čl. 6 stávajícího Schengenského hraničního kodexu [nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. 3. 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob] nebo jiné podmínky vstupu, pobytu nebo bydliště v určitém členském státě, na území tohoto členského státu. Závěr, podle něhož je nutné (ne)oprávněnost pobytu podle čl. 6 odst. 2 ve spojení s čl. 3 odst. 2 návratové směrnice vázat na dodržení všech podmínek stanovených v čl. 6 Schengenského hraničního kodexu, potvrzuje i rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 12. 12. 2019 ve věci C-380/18, E. P. Byť v dané věci šlo o výklad čl. 6 odst. 1 písm. e) Schengenského hraničního kodexu (tj. o požadavek, že se daná osoba nepovažuje za „hrozbu pro veřejný pořádek“), závěry Soudního dvora Evropské unie lze zobecnit i ve vztahu k ostatním podmínkám vstupu plynoucím z čl. 6 odst. 1 Schengenského hraničního kodexu. Podmínky vstupu, které stanovuje čl. 6 Schengenského hraničního kodexu, musí splnit i cizinci, kteří jsou držiteli platného oprávnění k pobytu vydaného jednou z členských zemí a chtějí vstoupit na území jiné členské země.

22. Návratová směrnice pak sice podle Nejvyššího správního soudu vychází z toho, že s rozhodnutím o navrácení – v podmínkách vnitrostátní právní úpravy s rozhodnutím o správním vyhoštění – je v případě státního příslušníka třetí země spojen i zákaz vstupu a pobytu na území členských států Evropské unie, avšak má-li tento cizinec povolen pobyt v jiném členském státě Evropské unie, je na prvním místě jeho návrat do tohoto státu, ledaže by zde byla dána výhrada veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti. To ostatně potvrzuje i důvodová zpráva k novele zákona o pobytu cizinců provedená zákonem č. 427/2010 Sb., kterým s účinností od 1. 1. 2011 došlo mj. k transpozici shora citovaného čl. 6 odst. 2 návratové směrnice – a to vložením nového § 50a, který předpokládá speciální postup pro takové cizince, kteří na území České republiky pobývají neoprávněně, ale mají platné povolení nebo oprávnění k pobytu v jiném členském státě Evropské unie. Takovým cizincům policie namísto rozhodnutí o správním vyhoštění vydá rozhodnutí o povinnosti opustit území a stanoví jim k opuštění území České republiky určitou dobu. Je tudíž potřeba prioritně postupovat podle § 50a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a vydat rozhodnutí o povinnosti opustit území České republiky, pokud jde o cizince, který je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a který na území České republiky pobývá neoprávněně. Smysl a účel § 50a zákona o pobytu cizinců, který je transpozicí čl. 6 odst. 2 návratové směrnice stojí na jasném východisku: v případě cizince, který je státním příslušníkem třetí země a současně má oprávnění k pobytu v jiném členském státě Evropské unie by se v prvé řadě mělo vyžadovat, aby neprodleně odešel právě na území tohoto členského státu. Vydání rozhodnutí o správním vyhoštění spojené se zákazem vstupu na území členských států Evropské unie je za daných okolností až nejzazší opatření (*ultima ratio*).
23. Ve vztahu k cizinci, jenž na území České republiky vykonával nelegální práci, na citované závěry v rozsudku ze dne 27. 4. 2022, č. j. 41 A 16/2022-16, navázal Krajský soud v Brně, na něž soud v podrobnostech odkazuje. Ten dodal, že mezi podmínky vstupu na území členských států ve smyslu výše popsaných úvah Nejvyššího správního soudu v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. c) Schengenského hraničního kodexu patří kromě platného cestovního dokladu a pobytového oprávnění také to, že cizinci „*zdůvodní účel a podmínky předpokládaného pobytu a mají zajištěny dostatečné prostředky pro obživu jak na dobu předpokládaného pobytu, tak na návrat do své země původu nebo na průjezd do třetí země, ve*

které je zaručeno jejich přijetí, nebo jsou schopni si tyto prostředky legálním způsobem opatřit. “ Proto platí, že vykonával-li cizinec práci bez povolení k zaměstnání, nemůže z povahy věci zdůvodnit účel svého pobytu (nelegální výkon zaměstnání tímto účelem být nemůže), z čehož plyne, že jeho pobyt odporuje čl. 6 odst. 1 písm. c) Schengenského hraničního kodexu a lze jej považovat za neoprávněný (obdobně viz Pořízek, Pavel. Výklad výhrady veřejného pořádku v jednotlivých ustanoveních zákona o pobytu cizinců. In: Ročenka uprchlického a cizineckého práva 2017, Kancelář veřejného ochránce práv: 2018, s. 115).

24. Též je podstatné, že Soudní dvůr Evropské unie ve výše citovaném rozhodnutí dále konstatoval, že po vstupu na území členského státu je oprávněnost pobytu na tomto území i nadále podmíněna dodržáním požadavků plynoucích z čl. 6 odst. 1 Schengenského hraničního kodexu. Podmínky vstupu, které stanovuje čl. 6 Schengenského hraničního kodexu, musí splnit i cizinci, kteří jsou držiteli platného oprávnění k pobytu vydaného jednou z členských zemí a chtějí vstoupit na území jiné členské země. Cizinec, který při vstupu na území splňoval všechny podmínky plynoucí z tohoto ustanovení, včetně zdůvodnění účelu a podmínek předpokládaného pobytu, ale během svého pobytu tyto podmínky přestane splňovat a účel svého pobytu nebude moci legitimně zdůvodnit, se tak stane cizincem neoprávněně pobývajícím na území.
25. Z výše uvedeného je zřejmé, že jelikož žalobce vykonával nelegální práci, byl jeho pobyt na území České republiky neoprávněný. Současně však je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie, a proto mu primárně měla policie vydat rozhodnutí o povinnosti opustit území na základě § 50a zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí o povinnosti opustit území – na rozdíl od rozhodnutí o správním vyhoštění – totiž nutí cizince opustit pouze území České republiky, nikoli území všech členských států. Zároveň se nepojí se zápisem v Schengenském informačním systému. K vyhoštění cizince, který je držitelem platného oprávnění k pobytu na území jiného členského státu a který v České republice nelegálně pracuje, lze totiž přistoupit a) v případě, že policie vyhodnotí, že jednání dotyčného představuje hrozbu pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu, anebo b) v případě, že cizinec nerespektoval dříve uloženou povinnost opustit území České republiky. Hrozba pro veřejný pořádek přitom bude existovat, pokud pro něj osobní chování státního příslušníka třetí země představuje skutečnou a aktuální hrozbu. Například odsouzení v trestním řízení samo o sobě nestačí k tomu, aby se dala konstatovat taková hrozba (rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 16. 1. 2018 ve věci C-240/17, E., bod 49, i rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 432/2019-29). Tím spíše ke konstatování hrozby pro veřejný pořádek nebude bez dalšího stačit spáchání přestupku v podobě výkonu zaměstnání bez povolení. Na tom nic nemění skutečnost, že zákon o pobytu cizinců v § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 umožňuje uložit správní vyhoštění i v případě nelegálního zaměstnání. S ohledem na unijní původ institutu správního vyhoštění je totiž potřeba jednotlivá ustanovení zákona o pobytu cizinců vykládat eurokonformně, tj. ve smyslu návratové směrnice a Schengenského hraničního kodexu.
26. Pokud jde o dosavadní judikaturu správních soudů, Krajský soud v Brně se s ní ve výše citovaném rozhodnutí (body 29 až 36) přesvědčivě vypořádal, s čímž se soud ztotožňuje. Poukázal totiž na to, že tato judikatura vycházela z nesprávného chápání pojmu neoprávněného pobytu, jak jej definuje čl. 3 odst. 2 návratové směrnice ve spojení s čl. 6 Schengenského hraničního kodexu. Tuto vazbu nelze v neprospěch cizince oddělovat. Neoprávněnost pobytu cizince může spočívat i v nezdůvodnění účelu a podmínky pobytu, za nějž lze chápat i výkon práce bez pracovního povolení (bod 23 tohoto rozsudku). Namítá-

li žalovaná, že správní vyhoštění bez dalšího nemusí vést k tomu, že žalobci bude znemožněn vstup na území všech členských států Evropské unie, protože podle Úmluvy k provedení Schengenské dohody by o takovém následku musela rozhodnout Polská republika, nic to na výše uvedených závěrech nemění. V rozporu s eurokonformním výkladem zákona o pobytu cizinců totiž je už to, že zákaz vstupu a pobytu na území členských států Evropské unie žalobci reálně hrozí, pročez sám jeho uplatnění nemůže ve skutečnosti nijak ovlivnit.

27. Je tak namístě uzavřít, že s ohledem na žalobcovo platné oprávnění k pobytu na území jiného členského státu Evropské unie mu správní orgány neměly uložit správní vyhoštění, ale pouze mírnější povinnost opustit území České republiky podle § 50a odst. 1 zákona o pobytu cizinců (viz shora citované rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 432/2019-29, body 29 a 30, a Krajského soudu v Brně č. j. 41 A 16/2022-16, bod 27).

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

28. Soud ze shora uvedených důvodů napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž bude vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
29. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobce měl ve věci úspěch, a má proto právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení zahrnují náklady na zastoupení advokátem, které tvoří odměna za zastoupení, náhrada hotových výdajů a náhrada daně z přidané hodnoty. Výše odměny advokáta za zastupování se stanoví v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Zástupce žalobce provedl v řízení dva úkony právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu, a to převzetí zastoupení a sepsí žaloby. Odměna za jeden úkon právní služby činí podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu 3 100 Kč, celková výše odměny tak činí 6 200 Kč. Vedle odměny přísluší zástupci žalobce též náhrada hotových výdajů v paušální výši 300 Kč za každý z úkonů právní služby podle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu, celkem tedy 600 Kč. Jelikož zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, je součástí nákladů žalobce též náhrada této daně, kterou je jeho zástupce povinen odvést z odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), ve výši 21 % z částky 6 800 Kč, tedy 1 428 Kč. Náhradu nákladů řízení v celkové výši 8 228 Kč je žalovaná povinna uhradit podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, užitého na základě § 64 s. ř. s., k rukám zástupce žalobce, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Nejvyšší správní soud však kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. září 2023

JUDr. Jan Peroutka, v. r.
samosoudce